

KALA-AVIISI

K A L A S T A K E S T Ä V Ä S T I

KALATALOUSKESKUS.FI

UUTISKIRJE 1/2026

TÄSSÄ NUMEROSSA

Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen uutiskirjeessä kerrotaan paikallislähtöisesti ajankohtaisia asioita kalataloudesta ja yhdistyksen toiminnasta.

Julkaisu on suunnattu yhdistyksen jäsenistölle sekä kaikille kalatalousasioista ja yhdistyksen ajankohtaisista asioista kiinnostuneille.

Jutut on kirjoittanut Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen asiantuntijat, joiden yhteystiedot löytyvät takasivulta.

Sisältö

- TOIMINNANJOHTAJAN TERVEISET
- HARJAVALLAN VOIMALAITOKSEN HAUTOMO KYMMENEN VUOTTA
- MARKKU TYRISEVÄN OMAKOHTAISIA MUISTELMIA PYHÄJÄRVELTÄ JA RANNOILTA
- KALASTUS TUTUKSI LAPSIPERHEILLE – YHTEISIÄ ELÄMYKSIÄ LUONNOSSA
- TULOSPERUSTEISIA KUNNOSTUKSIA PILOTOIMASSA
- VINKKEJÄ KALAISTUTUSTEN SUUNNITTELUUN
- SIIANONGINTAKAUSI ALKAA – MUISTA KALASTUSLUVAT
- KALATALOUDEN OPISKELU AMMATTIOPISTO LIVIASSA
- OPAS PIENRUOPPAUKSEN TOTEUTTAMISEKSI ON JULKAISTU

Perinteiset

TURUN SAARISTOLAISMARKKINAT

17.-19. HUHTIKUUTA 2026
JOKIVARRESSA MARTINSILLALTA SATAMAN SUUNTAAN

AVOINNA
PE-LA 9-18
SU 10-17

Turun Kalamarkkinayhdistys
Åbo Fiskmarknadsförening

TURKU ARCHIPELAGO

Toiminnanjohtajan terveiset

Kalatalousalueiden kevään vuosikokoukset ovat jälleen ajankohtaisia, ja niiden pöydillä käsitellään vähintään sääntömääräiset asiat, kuten tilinpäätökset ja budjetit. Nyt, kun kalatalousalueet ovat toimineet jo useamman vuoden, on käynyt valitettavan selväksi, että monen alueen taluspohja on niin niukka, ettei lakisääteisten tehtävien hoitaminen nykyresurssein ole realistista.

Tilanne on johtanut siihen, että esimerkiksi Uudenmaan rannikon kalatalousalueet aikovat viedä viestiä päättäjille: kyse on perusedellytyksistä tehdä valtion määräämää työtä. Toiveena on, että jokaiselle kalatalousalueelle myönnettäisiin vuosittain rahoitus hallinnon kuluihin budjettivaroista, jotka eivät ole sidoksissa kalastonhoitomaksutuloihin. Tätä keskustelua on yhtä lailla tarpeen käydä Satakunnan ja Varsinais-Suomen kalatalousalueissa ja viedä viestiä eteenpäin.

Viimeisimmällä Satakunnan ja Varsinais-Suomen kalatalousalueristeilyllä nousi esiin, että osalla aktiivisista ihmisistä oli kokemus siitä, että päätöksiin on joskus vaikea tai jopa mahdotonta vaikuttaa. Olen kuitenkin itse huomannut, että joskus kokouksissa hyväksytään merkittäviäkin esityksiä – jopa ehdotuksia kalastuslain muuttamisesta – varsin lyhyellä keskustelulla.

Toisinaan tämä johtaa siihen, että asian puiminen alkaakin vasta kokouksen jälkeen. Liekö kyseessä suomalainen tapa harkita pitkään sanomisiaan tai vaatimattomuus, mutta päätöksenteon kannalta vaikuttavinta olisi osallistua keskusteluun ennen kuin puheenjohtajan nuija kopsahtaa pöytään.

Kannustammekin kaikkia asianosaisia osallistumaan aktiivisesti osakaskuntien ja kalatalousalueiden kokouksiin ja päätöksentekoon. Meillä kaikilla on ainakin yksi yhteinen päämäärä: elinvoimaiset kalakannat ja hyvät kalavedet. Reittisuunnitelma voi olla toimijoilla erilainen, mutta on tärkeää avoimesti, kestävästi ja toisia kuullen etsiä yhteisymmärrystä ja synergiaa yhteisten asioiden edistämiseksi.

Lopuksi lämpimästi tervetuloa Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen vuosikokoukseen 20.4. Raumalle. Tilaisuuden avaa kansanedustaja Juha Viitala. Tämän jälkeen Pyhäjärvi-instituutin Tero Forsman kertoo VAJAKALA -hankkeesta, joka kehittää vajaasti hyödynnettyjen järvikalojen käyttöä osaksi elinkeinokalataloutta, sekä järvisimpukoista, joiden elintarvike- ja viljelymahdollisuuksia sekä vaikutuksia vedenlaatuun parhaillaan selvitetään.

Anu Niinikorpi

toiminnanjohtaja
Länsi-Suomen Kalatalouskeskus

Harjavallan voimalaitoksen hautomo kymmenen vuotta

TEKSTI JA KUVAT: KIMMO PUOSI

Harjavallan kalahautomolla käynnistyi kymmenes vuosi, voimalaitokselle valmistui vuonna 2016 remontin yhteydessä uusi nykyaikainen kalahautomo. Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen toimesta rakennetussa hautomossa on kapasiteettia tuottaa jopa 10–12 miljoonaa Kokemäenjoen kantaa olevaa vaellussiian poikasta vuodessa. Mädin hankinta ja -haudonta on tärkeää paikallisen, Kokemäenjoen kantaa olevan poikastuotannon turvaamiseksi ja kaikki hautomossa tuotetut poikaset istutetaan Kokemäenjokeen Harjavallan voimalaitoksen alapuolelle.

Siikojen emokalapyynti suoritetaan vuosittain Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen toimesta Kokemäenjoella Harjavallan voimalaitoksen alapuolisella Lammaistenlahdella. Emokalapyynti aloitetaan lokakuun viimeisellä viikolla ja se päättyy tyypillisesti marraskuun loppupuolella. Emokalojen pyynnistä vastaa ammattikalastaja Jarno Aaltonen. Lypsyn, haudonnan ja istutuksen hoitavat Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen kalastusmestari Kimmo Puosi ja Kalatalouspalvelu Mäkelä Tmi:n Tapio Mäkelä.

TAIMENEN MÄDIN HEDELMÖITYS. KUVA: JOONAS AALTONEN

Keväällä 2017 Kokemäenjokeen istutettiin ensimmäiset 2 miljoonaa hautomossa tuotettua siianpoikasta. Emokalapyynnissä ja haudonnassa on kehitytty vuosien varrella ja hautomo on tuottanut vuoteen 2025 mennessä yhteensä 44,6 miljoonaa siian vastakuoriutunutta poikasta. Syksyllä 2025 mätiä saatiin hautomoon taas uusi ennätysmäärä ja mikäli haudonta onnistuu normaaliin tapaan niin kevään istutuksiin on odotettavissa noin 8 miljoonaa poikasta.

Merialueen kalastajilta saatujen tietojen mukaan siikasaaliit ovat olleet kasvussa. Siikojen määrän kasvua oli havaittavissa myös syksyn emokalapyynnissä, kun hautomoon saatiin lypsettäväksi yhteensä noin 500 kalaa.

NUKUTETTU NAARASLOHI

LOHEN LYPSY

LOHEN MÄTIJYVÄT SILMÄNPISTEASTEELLA

PESSIMISTISEN KALANVILJELIJÄN OPTIMISTINEN HYMY

Haudonnassa nyt myös lohta ja taimenta

Vuonna 2025 hautomoon saatiin voimayhtiön avustuksella uusi lohen ja taimenen haudontalaitteisto, joka mahdollistaa noin 150000 lohen tai taimenen vastakuoriutuneen poikasen kasvatuksen. On tärkeää, että Kokemäenjoen lohi ja taimen istutuksissa käytetään jokeen nousseiden emojen jälkeläisiä ja tällä toivotaan olevan myönteisiä vaikutuksia istutusten tuloksellisuuteen.

Emokalapyynti toteutettiin Lammaistenlahdella syksyllä 2025 osittain siian emokalapyynnin yhteydessä rysällä ja verkoilla, lisäksi emokaloja saatiin lypsettäväksi myös aktiivisten urheilukalastajien toimesta.

SIIAN HAUDONTASUPPILOT

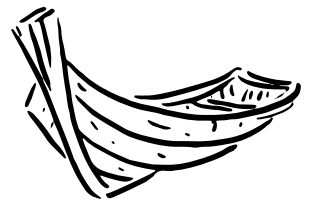
Lohien ja taimenien lypsy onnistui syksyllä hyvin ja mätiä saatiin hautomoon yhteensä noin 34 litraa. Kuten siiat, myös kaikki lypsetyt lohet ja taimenet vapautettiin lypsyn jälkeen takaisin Kokemäenjokeen. Helmikuussa mädin koko mitattiin, jotta voitiin selvittää mätijyvien kappalemäärä.

Mittauksen tulos oli, että haudonnassa on noin 87000 lohen mätijyvää ja noin 74000 taimenen mätijyvää. Helmikuuhun asti haudonnan kuolleisuus on ollut erittäin pieni ja toivottavasti se säilyy pienenä poikasten kuoriutumiseen asti.

Hautomosta keväällä syntyvät lohen ja taimenen poikaset tullaan istuttamaan vastakuoriutuneina Kokemäenjoen Nakkilan koskille sekä Harjunpäänjoen vesistöalueelle. Tulevaisuuden haaveissa on, että hautomon tuottamat poikaset jatkokasvatettaisiin kaksivuotiaiksi vaelluspoikasiksi.

HAUTOMON TOIMINTAA RAHOITETAAN
KALATALOUSMAKSUILLA

OMAKOHTAISIA MUISTELMIA PYHÄJÄRVELTÄ JA RANNOILTA

TEKSTI: MARKKU TYRISEVÄ

Pikkupoikana odottelin kovasti järven jäätymistä, jotta päästäisiin porukalla luistelemaan ja keltotelemaan potkukelkalla vielä lumettomalle jäälle. Luistimet tehtiin kolmikulmaisesta puusta, jota oli jäänyt päreiden teosta ylimääräiseksi. Niihin laitettiin katkaistusta sahanterästä luistinosa ja tekele kiinnitettiin saappaisiin tai monoihin naruilla tai remmeillä. Taisipa niillä muutama metri luisteluakin onnistua. Yhtenä harrastuksena oli yrittää tainnuttaa kivennuoliaisia iskemällä niitä puunuijalla kirkkaan ja ohuen jään lävitse. Mieluisana talviharrastuksena oli myös naapurin poikain kanssa seilikelkan rakentaminen laudoista ja kolmesta vanhasta suksesta, joihin sitten laitettiin liu'ut alle. Keskelle nostettiin masto, johon tehtiin vanhoista kangassäkeistä purje. Tämä tekele vietiin rantaan ja odoteltiin sopivaa tuulta, jonka avuin kiidettiin aika vauhtia kohti Pyhäjärven suurta selkää. Mentiin siinä hyvän matkaa, kun joku hoksasi, että takaisinkin pitäisi vielä päästä, joten äkkiä purje alas ja kyyti topattiin. Seilikelkka jouduttiin työntämään takaisin rantaan ja sinne päästyämme taisi harrastus jäädäkin siihen - oli tuo kelkan työntelemisen järven jäällä kovin raskasta.

Keväällä jäiden alkaessa sulamaan, kisattiin siitä, kuka uskaltautuu ensiksi uimaan. Joku uskalikko meni heti rantaan, kun tuli sen verran sulaa, että sai kastettua itsensä. Sanoipa sitä sitten uimiseksi. Kesällä taas soudeltiin meidän "ravistuneella" puupaatilla.

Kerran tuli jollain meistä mieleen, että paatti voisi uida vielä syvemmillä, kun laitetaan kiviä lisäpainoksi. Näin tehtiin ja lähdettiin pikkuhiljaa soutamaan kotirantaa kohti, mutta paattipa upposi ennen rantaa. Onneksi kaikki osasimme jo uida ja pääsimme rannalle. Uskallettiin kertoa isoveljelle ja hänpä kavereineen lähtivät sukellemaan ja saivat lopulta kivilastin purettua ja paatin ylös pintaan.

Ikää tuli lisää ja poikien leikit jäivät taakse. Oli aika mennä varusmiespalvelukseen, jossa en sitten montaa kuukautta ollutkaan - taisin olla nopea oppimaan, kun ei vaatinut pitkää koulutusta. Kotiin palattuani toimi siihen aikaan Mannilan kylässä talvisin kolme nuottakuntaa. Nuottakalastajista oli pula ja minuakin pyydettiin mukaan. Kymmenisen talvea kävin sitten nuotalla. Kaikilla nuottakunnilla oli viralliset nimet, mutta myös lempinimet, joista Vekseli sai nimensä siitä, että nuottakunta lähti "vekselivetoisesti liikkeelle". Toinen hauska lempinimi oli Mutrarit, jotka vetivät nuotan pohjakuraan piukkaan. Siinä minäkin olin mukana ja yleensä veto onnistui, vaikkei kaloja ihan aina tullutkaan.

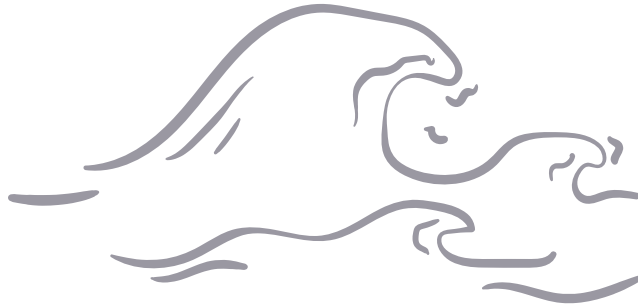
Nuottareissuilta on muutamakin mieleen painunut sattumus. Yhtenä talviaamuna vielä pimeän aikaan lähdimme nuottaporukan kanssa järvelle nuotan vetoon. Löydettiin laskuavannon paikka, jossa kaikilla oli omat työtehtävät. Yksi kavereista otti uittoköyden käsivarrelleen etsien avantoa, joka oli tuisuttanut lumen peittämäksi, muttei kuitenkaan ollut jäänyt yön aikana. Varoitin häntä menemästä sinne päin, mutta oli jo myöhäistä ja hän alkoi uppoamaan veteen.

Olkapäistä sain hänet vedettyä ylös. Nuottakaveri tyhjensi kumisaappaista vedet pois, jonka jälkeen ainoalla moottorikelkalla vietiin kastunut kalasataman rantaan. Olipa kova kiire päästä vaihtamaan kuivia vaatteita, joten autolla kotiin lähtiessään hän ensimmäisessä mutkassa kolaroi vastaantulevan auton kanssa. Onneksi siitä selvittiin pienillä peltivaurioilla, mutta vielä sen lisäksi kotona oli samaan aikaan syttynyt pieni tulipalo, joten melkoinen epäonnen päivä hänelle.

Keväältä siihen aikaan, kun jää rupesi heikkenemään, on toinen mieleen jäänyt muisto nuotan tuonnista kesäteloille. Viimeisenä vetopäivänä tuotiin nuotta ja välineitä rantaan. Nuotta-autona jäällä toimi vanha takavetoinen Cortina, josta oli katto ja takapenkit irrotettu ja takapyöriin laitettu ketjut. Sillä ajelin kaverin kanssa järven selälle hakemaan varavälineitä, ennen kuin jäivät upoksiin. Yhtäkkiä meno tyssäsi ja auton pyörät painuivat jään läpi. Loikkasimme kiireesti pois autosta ja kun pääsimme kävellen rantaan, ihmettelivät muut mihin oli auto jäänyt. Onneksi yöllä tuli vielä pakkasta ja saimme auton yhteistuumin pitkän lankun avulla etu- ja takapää vuorotellen nostettua tukevalle jäälle ja hurautimme rantaan. Tämä taisikin olla minun viimeinen nuottatalveni.

Lähdin sitten etsimään kesätöitä, ja sellainen löytyikin paperitehtaalta, jossa loppujen lopuksi hankin elantoni yli 30 vuotta. Tehtaalla käytetään paperimassan valmistukseen 95 % Pyhäjärven vettä ja näin ollen järvellä on elintärkeä merkitys tehtaan toiminnan kannalta. Nyt ikääntyneenä Pyhäjärvi on edelleen tärkeä osa arkeani, kun hoidan yhdessä yhteisalueiden hoitokunnan kanssa 1700 ha vesialuetta ja pieniä maa-alueita Pyhäjärvellä. Onhan tuo suuri ja kalaisa järvi, josta siis ennen vanhaan perheet saivat osan elantoa, ja toipa se monenlaista iloa niin lapsille kuin aikuisillekin.

Nimimerkki: Ex nuotturi

Markku Tyrisevä

Markku Tyrisevä

KALASTUS TUTUKSI LAPSIPERHEILLE – YHTEISIÄ ELÄMYKSIÄ LUONNOSSA

TEKSTI: JONNA TÄHTINEN KUVAT: ARTO MÄKELÄ

Länsi-Suomen kalatalouskeskuksella on parhaillaan käynnissä Kalastus tutuksi lapsiperheille 2025–2026- hanke. Hankkeen tarkoituksena on edistää kalastusharrastusta lapsiperheiden keskuudessa ja tiedottaa kalastuksen terveysvaikutuksista, kalansyönnin hyödyistä, kalastuslainsäädännöstä, kalastonhoitomaksuista ja lupajärjestelmistä. Tavoitteena on saada vapaa-ajankalastuksesta koko perheelle yhteinen ulkoilmaharrastus ja ajanviettotapa. Hanke saa avustusta kalastonhoitomaksuvaroista Lounais-Suomen Elinvoima- keskukselta.

Hankkeen aikana on järjestetty yli 100 kalastustapahtumaa yli 30 eri paikkakunnalla, joista 24 sijaitsee Varsinais-Suomessa ja kahdeksan Satakunnassa. Lisäksi järjestämme Lasten kalastuskurssi- tapahtumia eri puolilla maakuntaa. Yhteistyötahoina toimivat paikalliset Mannerheimin lastensuojeluliiton yhdistykset, 4H- yhdistykset, seurakunnat sekä koulut.

Tänä keväänä olemme saaneet nauttia kirpeistä pakkassäistä ja näin ollen jäätilanne oli tammi-helmikuussa hyvä. Saimme järjestettyä tänä talvena yhteensä 13 pilkkitapahtumaa. Lapset ja mukana olleet aikuiset pääsivät tutustumaan pilkkimisen saloihin ja jäällä turvallisesti liikkumiseen. Ilkkisaaliiksi lapsille kertyi ahvenia, kiiskiä ja särkiä.

Onnistumisen kokemukset kalastuksessa olivat käsin kosketeltavia ja positiivisia. Kalastuksen jälkeen lämpimät eväät nuotion äärellä maistuivat ja kotimatkaan käytiin päivän jännittäviä kalajuttuja muistellen.

Uusia yhteistyökumppaneita etsitään jatkuvasti mukaan suunnitteluun ja yhteistyöhön. Tervetuloa mukaan. Seuraavia kalastusretkiä innolla kanssanne odottaen.

RAHOITETTU KALASTONHOITOMAKSUVAROISTA

Tulosperusteisia kunnostuksia pilotoimassa

TEKSTI JA KUVAT: JOHANNA PIIPANOJA

Länsi-Suomen kalatalouskeskuksella on käynnissä hanke tulosperusteisten rahoitusmallien soveltaminen kalojen lisääntymisalueiden ennallistamiseen rannikkoalueilla. Hankkeessa on tarkoitus kunnostaa Varsinais-Suomen ja Satakunnan rannikkoalueilla 2–3 kohdetta rannikon uhanalaisilla pienvesillä tukemaan kevätkutuisten kalojen lisääntymismahdollisuuksia sekä pilotoida tulosperusteisten rahoitusmallien soveltuvuutta kalavesien hoitoon. Toistaiseksi on pystytty toteuttamaan yhden kohteen kunnostus. Hanke sai tukea Lounais-Suomen Elinvoimakeskukseen (entinen Varsinais-Suomen ELY-keskus) Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston ohjelmasta.

Kunnostettu kohde

Kunnostettu kohde sijaitsee Kustavin Kaurissalossa Antholminojassa, johon toteutettiin kaksi pohjapatoa tasaamaan veden pintaa niin, että kalojen pääsy ojassa sijaitsevan kalliokynnyksen yli helpottuu vähäisemmän virtaaman aikoina. Ennen kunnostustoimenpiteitä kohde kartoitettiin ja siitä laadittiin kunnostussuunnitelma Suomen Vapaa-ajankalastajien kalatalousasiantuntija Janne Antilan toimesta. Kunnostus toteutettiin kiveämällä soraa ja suurempia kiviä kunnostussuunnitelman mukaisesti kohtiin ojassa sekä avaamalla ojan yläosan suulla sijaitsevaa ruovikkoa pienimuotoisesti umpeenkasvun ehkäisemiseksi, jotta pääsy yläpuoliselle fladalle on mahdollinen jatkossakin.

Kustavin Kaurissalossa sijaitseva Antholminoja on esimerkki kohteesta, jossa pienimuotoisillakin kunnostustoimilla voidaan parantaa merkittävästi kalojen lisääntymisolosuhteita. Ojan rakennettujen pohjapatojen tarkoituksena on tasata vedenpintaa ja hidastaa virtaamaa erityisesti kevään kutuaikaan. Samalla padot auttavat ehkäisemään uoman kuivumista alivirtaamakausiin ja vähentävät eroosiota, mikä parantaa veden laatua. Antholminojan kunnostus havainnollistaa hyvin, kuinka kohdennetuilla rakenteellisilla ratkaisuilla voidaan palauttaa pienvesien ekologista toimivuutta ja tukea paikallisten kalakantojen elinvoimaisuutta. Tällainen kunnostus näkyy vaikutuksina myös yläpuolisessa fladassa, joka toimii usein ahvenen ja hauen keskeisenä lisääntymis- ja poikasalueena.

ANTHOLMINOJAN ALEMPI POHJAPATO

Kun pohjapadot tasaavat vedenpinnan vaihtelua ja virtaamaa Antholminojassa, vedenpinta pysyy keväällä riittävän korkealla ja kalojen pääsy lisääntymisalueille helpottuu. Tämä on erityisen tärkeää hauelle, joka kutee varhain matalille, kasvillisuuden peittämille alueille. Tasainen vedenkorkeus estää mädin jäämisen kuiville ja lisää onnistuneen kuoriutumisen todennäköisyyttä. Ahven puolestaan hyötyy vakaammista olosuhteista ja paremmasta vedenlaadusta. Lisäksi fladassa kehittyville poikasille muodostuu suotuisampi ympäristö, jossa ravintoa on runsaasti ja suojaa tarjolla. Näin kunnostus vahvistaa fladan merkitystä tuottoisana "lastentarhana", mikä heijastuu ajan myötä vahvempina ahven- ja haukikantoina myös laajemmalla merialueella.

Miksi kunnostuksia tarvitaan?

Monet ihmistoimet ovat heikentäneet kevätkutuisten kalojen, kuten ahvenen ja hauen, elinympäristöjä ja lisääntymisalueita. Rantarakentaminen ja ruoppaukset voivat tuhota matalia lahtia, kutualueita ja kalojen lisääntymiseen hyödyntämää kasvillisuutta. Ojitus ja maankäytön muutokset lisäävät kiintoaineen ja ravinteiden valumaa ympäröiviin vesistöihin, joka kiihdyttää rehevöitymistä ja umpeenkasvua. Pitkät sateettomat jaksot ja kuivat keväät sekä vedenpinnan vaihtelun säätely voivat kuivattaa kutualueita kriittiseen aikaan. Myös padot ja tierummut voivat estää kalojen pääsyn perinteisille kutupaikoille. Kaikkien näiden seurauksena on kutualueiden määrän väheneminen ja laadun heikkeneminen, joka vaikuttaa suoraan kalakantojen elinvoimaisuuteen.

YLEMPI POHJAPATO

OJANSUUN AVAAMINEN

Kunnostustoimilla pyritään palauttamaan luonnonmukaisia olosuhteita kalojen lisääntymisalueille. Kunnostustoimilla voidaan avata ja mahdollistaa yhteyksiä tulva-alueille ja kosteikoille, poistaa vaellusesteitä, ennallistaa rantakasvillisuutta, jota kevätkutuiset kalat voivat hyödyntää lisääntymisessään sekä parantaa vedenlaatua vähentämällä kuormitusta. Tavoitteena ei ole vain lisätä kalojen määrää, vaan palauttaa toimivia lisääntymisympäristöjä kalojen käyttöön.

Kevätkutuisten kalojen lisääntymisalueiden kunnostaminen on investointi vesistöjen tulevaisuuteen. Kun matalat lahdet, tulvaniityt ja kosteikot palautetaan luonnontilaisemmiksi, turvataan kalojen lisääntyminen, vahvistetaan kalakantoja ja parannetaan samalla koko vesiekosysteemin tilaa. Vahvat kalakannat tukevat kalastusta ja parantavat kalastuselinkeinon tuloksellisuutta. Vedenlaatu paranee, kun vahvat petokalakannat huolehtivat, etteivät särkikalakannat vahvistu liikaa. Myös monimuotoisuus lisääntyy, kun kalojen lisäksi muutkin lajit hyötyvät elinympäristöjen paranemisesta. Kyse ei siis ole vain kaloista, vaan koko vesiluonnon hyvinvoinnista.

Mikäli sinulla on tiedossa kunnostettavaksi soveltuvia alueita, olethan yhteydessä Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen asiantuntijoihin, niin autamme mielellämme selvittämään kohteen kunnostamisen mahdollisuuksia ja siihen sopivia rahoitusmahdollisuuksia. Kohteita voidaan kunnostaa koko Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueella niin rannikko-, virtavesi- kuin järvikohteissakin.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Vinkkejä kalaistutusten suunnitteluun

Teksti: Lauri Rantanen

Kevät etenee kovaa vauhtia, ja jäiden lähtö on edessä paikasta riippuen parin-kolmen viikon sisällä. Alkava kevät aktivoi myös osakaskuntia esimerkiksi kokousten ja kalatilausten muodossa. Saamme säännöllisesti kyselyitä istutuksiin liittyen, joten alle on koottu ohjeita istutusten suunnitteluun, ja vastauksia yleisimpiin kysymyksiin. Yleisimmät istutettavat lajit ovat kuha ja vaellussiika, mutta jonkin verran istutetaan myös lohia ja taimenia. Lisäksi tänä keväänä pyritään saamaan haudontaan myös hauen mätiä Säkylän Pyhäjärvestä. Haukien tilanteesta tiedotetaan myöhemmin, ja vastakuoriutuneiden hauenpoikasten istutukset tehdään toukokuun puolen välin tienoilla riippuen kevään etenemisestä. Kuhien osalta viime vuodet ovat olleet erittäin hyviä, ja kalat on saatu toimitettua kaikille tilaajille. Luonnonravintolammikoissa kasvavien kuhien saatavuudessa on kuitenkin vuosittaista vaihtelua, ja lopullinen määrä selviää vasta syys-lokakuussa lähellä istutusajankohtaa.

Istutusten suunnittelussa kannattaa kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- Onko istutettava laji mainittu kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelmassa?
- Vesistön koko
- Veden laatu
- Syvyys
- Kalaston rakenne (etenkin petokalojen ja särkikalojen suhde)
- Kalastuspaine
- Mikäli istutusbudjetti on pieni, kannattaa suuremman kappalemäärän takia istuttaa isompi määrä kahden tai kolmen vuoden välein kuin pieni määrä vuosittain.

Milloin istutuksia ei kannata tehdä:

- Istutettavan lajin kanta on ennestään vahva ja se lisääntyy vesistössä luontaisesti.
- Järvessä esiintyy happikatoa (pois lukien syvänteiden pohjat).
- Istutus ei useista yrityksistä huolimatta tuota tulosta.

Kalanpoikasten tilausten jättö ja toimitusajankohdat:

- Hauki: Tilaukset 1.5. mennessä, toimitus toukokuussa.
- Kuha: Tilaukset 15.8. mennessä, toimitus syys-lokakuussa.
- Siika: Tilaukset 15.9. mennessä, toimitus loka-marraskuussa

Tilaukset ensisijaisesti kirjallisesti osoitteeseen lauri.rantanen@kalatalouskeskus.fi tai kimmo.puosi@kalatalouskeskus.fi

Kaikki saadut tilaukset pyritään toimittamaan täysimääräisesti, mutta mikäli kalaa ei saada riittävästi, ovat ilman kaloja jääneet tilaajat etusijalla seuraavana vuonna.

Tilaukseen tarvittavat tiedot:

- Tilaus euromääräisesti (ensisijainen) tai kappalemääräisesti
- Laskutustiedot
- Istutuspaikan osoite
- Tilauksen vastaanottajan nimi ja puhelinnumero

Siianongintakausi alkaa – muista kalastusluvut

Tiedote. Kalatalouden Keskusliitto

Siianongintakausi on alkamassa. Etelä-Suomessa rannat ovat avautuneet ja ensimmäisillä kalastajilla on kova palo rakkaan harrastuksen pariin. Kalatalouden Keskusliitto muistuttaa, että kalastajan pitää hoitaa kalastusluvut kuntoon ennen siikaongelle lähtöä.

Keväisin jäiden sulaminen käynnistää siianonginnan ja monilla on kiire lempipuuhaansa pitkän talven jälkeen. Kalastajan on syytä muistaa, että siianonginnassa 18–69-vuotiailla kalastajilla on oltava valtion kalastonhoitomaksu maksettuna ja että se oikeuttaa ainoastaan yhden vavan käyttöön. Useamman vavan käyttö vaatii aina erillisen vesialueen omistajan luvan. Tällaisia lupia omille vesialueilleen myyvät esimerkiksi Helsingin, Turun ja Porvoon kaupunki.

Kalastonhoitomaksun hinta on 47 € / kalenterivuosi, 16 € / 7 vuorokautta ja 6 € / vuorokausi. Luvan saa hankittua kätevästi verkossa osoitteesta Eräluvut.fi. Kalastonhoitomaksun laiminlyönnistä seuraa 100 euron rikesakko. Mikäli kalastaa liian monella vavalla kyse on luvattomasta pyynnistä, mistä voidaan rangaista päiväsakoilla. Muutama vuosi sitten Turun kaupungin vesialueella liian monella vavalla siikaa onkineet kalastajat saivat yli 1000 euron sakot.

Siianonginta on oiva koko perheen harrastus

Siianonginta sopii erinomaisesti keväisen perheretken kohteeksi. Kalastusluvut hankittuna, lämmintä mehua termariin, maittavat eväät reppuun ja suunta kohti auringonpaisteista rantaa. Näistä elementeistä syntyy nautinnollinen koko perheen yhteinen kevätpiknik. Ruohikkopalvaroituksen aikana pitää muistaa, että avotulen teko on kielletty ja muutenkin se on sallittua vain maanomistajan luvalla. Kotiin lähdettäessä on muistettava ottaa roskat mukaan.

Saaliit talteen Omakalaan

Siika liikkuu parvessa ja parven sattuessa kohdalle voi lyhyessä ajassa saada useita kaloja. Siikaa voi pyytää koko päivän, mutta parasta aikaa on usein aamu. Hyvällä tuurilla illalliseksi on herkullista siikaa. Kalareissun lopuksi saadut kalat voi ilmoittaa Luonnonvarakeskuksen Omakala-sovellukseen, jonka tarkoitus on sekä helpottaa vapaa-ajan kalastajan saaliinilmoitusta että saada parempaa tietoa kalastuksesta ja kalakantojen tilasta. Tallennetut tiedot muodostavat kalastajan oman kalastuspäiväkirjan, jonka avulla voi kätevästi muistella menneitä kalastusretkiä. Tänä vuonna myös kalastonhoitomaksun saa liitettyä Omakalaan.

Lisätietoja siianonginnasta ja siihen tarvittavista kalastusluvista:
Kalatalouden ja viestinnän erityisasiantuntija Tapio Gustafsson,
Kalatalouden Keskusliitto, puh. 044 4931 457.

Kalatalouden opiskelu Ammattiopisto Liviassa

Teksti ja kuvat: Oskar Hast

Kalatalousalaa opiskeleva Oskar Hast suorittaa parhaillaan työharjoittelua Länsi-Suomen kalatalouskeskuksella. Harjoittelun aikana hän on osallistunut kalastustapahtumien järjestämiseen, kalojen iänmäärittämiseen liittyviin tehtäviin sekä välinehuoltoon. Tässä jutussa Oskar kertoo opinnoistaan ja kokemuksistaan Ammattiopisto Liviassa.

Ammattiopisto Liviassa voi opiskella kalatalousalaa aina perustutkinnosta erikoisammattitutkintoon asti. Koulutus painottuu vahvasti käytännön tekemiseen ja tarjoaa valmiudet alan eri sektoreilla.

Kalatalouden perustutkinto kestää kahdesta kolmeen vuotta. Ensimmäisenä vuonna tutustutaan eri osaamisaloille, joita ovat:

- Ammattikalastaja
- Kalanviljelijä
- Kalanjalostaja
- Kalastuksenohjaaja
- Kalavesien hoitaja

Toisena vuonna näistä valitaan itselle sopivin ala johon sitten erikoistutaan.

Liviassa on myös mahdollista suorittaa Kalastusmestarin erikoisammattitutkinto joka on osa kalavesien hoidon osaamisalaa. Koulutus kestää n. 1,5 vuotta ja se toteutetaan työn ohessa. Teoriaopinnot taas lähi- tai etäopetuksena.

Omia kokemuksiani

Parasta opinnoissa on ollut mielestäni se, kuinka paljon olemme olleet ulkona. Ei pelkkää teoriaa vaan myös mennään ja tehdään. Liviassa on (kohtuu) hyvät, toimivat vehkeet ja osaavat opettajat jotka ovat itsekin alan tekijöitä.

Työharjoittelut eli työpaikalla järjestettävä koulutus on ollut mulle iso juttu. Niiden kautta olen päässyt näkemään, millaista alan arki oikeasti on ja luomaan kontakteja alan ihmisiin.

Opintojen joustavuus on yllättänyt positiivisesti. On ollut hienoa huomata kuinka eri elämäntilanteet ja tarpeet otetaan huomioon. Opintoja on voinut muokata oman tahdin ja osaamisen mukaan, mikä on tehnyt opiskelusta stressittömämpää ja auttanut siinä että ei menetä motivaatiota.

Jos meri, luonto ja käytännön tekeminen on omaan mieleen, voin lämpimästi suositella Liviaa!

Opas pienruoppauksen toteuttamiseksi on julkaistu

Pienruoppausten ympäristövaikutukset hallintaan -hanke on käynnissä Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa. Hanke on julkaissut oppaan, jossa käydään ruoppauksen käytännön toteuttaminen vaiheittain. Samoin pienruoppaukseen liittyvät oleelliset lait ja säädökset, ympäristövaikutukset sekä keinot vähentää ympäristövaikutuksia käsitellään oppaassa. Näin kaikki ruoppaukseen tarvittava tieto on nyt koostettuna yksiin kansiin.

Pienruoppauksia vuosittain tuhansia

Ilmoitusmenettelyn mukaiset pienruoppaukset ovat yleensä yksityishenkilöiden tilaamia rannan parannustöitä. Siksi juuri julkaistu opas on suunnattu nimenomaan rantojen asukkaille ja mökin omistajille. Ruoppaustyön tilaaja voi oleellisesti vaikuttaa ruoppauksen aiheuttamiin ympäristövaikutuksiin ja edistää osaltaan alueen vesiensuojelua. Pienruoppausten vaikutus erityisesti tiheästi ruopattavilla alueilla voi olla merkittävä, koska Suomessa ruoppauksia toteutetaan vuosittain tuhansia.

Ruoppauksen yleisin tavoite on pitää vesialue avoimena ja syventää rantaa. © Siiri Nyrhilä, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Asiantuntevalla urakoitsijalla on tärkeä rooli ruoppaustyön toteutuksessa

Ruoppausten käytännön asiantuntijoita ovat ruoppaustyötä tekevät urakoitsijat. Kokenut ruoppausurakoitsija tietää ja tuntee sekä lainsäädännön että ympäristövaikutukset usein paremmin kuin asiakas, joka tilaa ruoppaustyön kenties vain kerran tai pari elämänsä aikana. Urakoitsija voi siis tarjoamallaan palvelulla pyrkiä huomioimaan ympäristön sekä ruoppaustyön tuloksen kestävyuden.

Tulossa pienruoppaus-verkkokurssi

Pienruoppausten ympäristövaikutukset hallintaan -hankkeessa on tekeillä myös lyhyt verkkokurssi erityisesti ruoppauksia toteuttaville urakoitsijoille. Kurssilla käsittelemme samoja teemoja kuin oppaassakin. Kurssiin sisältyy lyhyitä testiosioita ja kurssin päätteeksi omalle laitteelle on mahdollista ladata todistus suorituksesta. Näin urakoitsija voi halutessaan hyödyntää todistusta esimerkiksi verkkosivuillaan osoittaakseen olevansa ajan tasalla ruoppauksen lainsäädännöstä ja uusimmista käytännöistä.

ANU NIINIKORPI

Toiminnanjohtaja, iktyonomi
0400 878 7181

- Hallinto
- Kehittämishankkeet
- Elinkeinokalatalous
- Porin kalatalousalue
- Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalue
- Kustavin-Uudenkaupungin kalatalousalue

LAURI RANTANEN

Kalastusmestari, iktyonomi
040 545 8628

- Kalanpoikasten tilaukset ja istutukset
- Kalastuksen valvonta
- Kalamarkkinat
- Osakaskuntaneuvonta
- Turun Kalamarkkinat

JONNA TÄHTINEN

Kalatalousneuvoja, iktyonomi
044 493 6721

- Nuorisotyö
- Vapaa-ajankalastushankkeet
- Kokemäen kalatalousalue
- Sirppujoen kalatalousalue
- Osakaskuntaneuvonta

JOHANNA PIIPANOJA

Kalatalousneuvoja, iktyonomi
044 755 0941

- Kalavesien hoito
- Lounais-Suomen Kalatalousalue
- Karvianjoen kalatalousalue
- Osakaskuntaneuvonta

KIMMO PUOSI

Kalastusmestari, iktyonomi
050 082 2181

- Kalanpoikasten tilaukset ja istutukset
- Jokitalkkari, virtavesikunnostukset
- Harjavallan emokalapyynti ja hautomo

PAULA HÄKKINEN

Taloushallinnon asiantuntija
044 755 0992

- Taloushallinto ja laskutus
- Jäsenasiat
- Toimisto

JOONAS AALTONEN

Kalastusmestari
044 493 7145

- Kalavesien hoito
- Osakaskuntaneuvonta

OSKARI MIETTINEN

Kalastusmestari

- Kalavesien hoito
- Kalatalousneuvonta
- Hanketyö

ELSA RANNIKKO

Tiedottaja

- Viestintä
- Hanketyö